

Virserums hembygdsblad **8/17**

Biblioteken i Virserum

På en sockenstämma 1865 beslutades att starta ett sockenbibliotek och en styrelse tillsattes. Den fick i uppdrag att utarbeta stadgar för biblioteket. Till ordförande utsågs vice pastor O. Lavesson och valet visar att det var kyrkan som var drivande i bibliotekets tillkomst. Vid den här tiden var det också kyrkan som ansvarade för skolväsendet och man kan ana att tillkomsten av en folkskola i Virserum visade på behovet av ett bibliotek – genom skolans tillkomst var det ju fler invånare som var läskunniga.

I början av 1866 antog så stadgar för det blivande biblioteket. I de antagna stadgarna föreskrevs bl.a. att till biblioteket fick endast inköpas böcker som överensstämde med den evangeliska-lutherska bekännelsen. Det gick bra att inköpa böcker av lättfattlig historiskt, religiöst och naturvetenskapligt innehåll, passande för allmogens och i vetenskapligt hänseende mindre bildades upplysning.

De första åren var biblioteket endast öppet på söndagar efter gudstjänstens slut. Så småningom förändrades dock situationen och biblioteket frikopplades från kyrkan och blev en kommunal institution.

Samtidigt tillkom även andra bibliotek. Det var NTO och olika studieförbund som startade en biblioteksverksamhet. Det första biblioteket öppnades 1920 av NTO. Sedan Ordenshuset hade byggts om 1953 var det förlagt till en rum i källarvåningen (bredvid B-salen). Men det fanns även små bibliotek i byarna, exempelvis Triabo. De här biblioteken finansierades av föreningarna själva men de fick ett litet bidrag från kommunen för bokinköp. NTO anordnade också ett eget lotteri för att finansiera verksamheten. Lottpriset var en krona och första pris var en fåtölj!

Sammanlagt har det, utöver folkbiblioteket, funnits 12 olika mindre bibliotek. Under 50-talet diskuterades därför att slå samman alla bibliotek. Det skulle dock dröja till 1961 innan det fanns ett sådant beslut. I början av 1963, efter ett omfattande förberedelsearbete, kunde det sammanslagna biblioteket flytta in i Klubban-bebyggelsen i källaren under kommunalkontoret. Där blev biblioteket kvar till 1980 då ett nybyggt bibliotek i anslutning till Centralskolan kunde tas i bruk. Och där finns biblioteket fortfarande kvar.

Högsby Plast

Även om möbelindustrin har dominerat i Virserum så har det under årens lopp funnits många andra industrier och branscher verksamma på orten. En av de kanske mer okända är olika plastindustrier, som mest nästan 15 olika. Varje fabrik sysselsatte dock inte så många anställda.

Den första plastindustrin var Åkesson & Co som flyttade från Stockholm till Virserum 1954. De tillverkade nymodigheten skumplast. Men redan efter två år flyttades verksamhet till Mönsterås, där företaget fortfarande finns kvar (om än med andra ägare).

Nästa företag, i Virserum som tillverkade skumplast (polyeter) blev Högsby Plast. Det hade startats 1961 i Högsby (därav namnet) av Karl Vondrus. Företaget tillverkade dynor och andra tillbehör i skumplast som användes vid möbeltillverkningen. Själva skumplasten inköptes på annat håll och sedan formades skumplasten efter beställarens önskemål. Företaget hade många kunder bland möbelfabrikerna i Virserum och för att underlätta leveranserna till dessa flyttade företaget 1966 till Virserum men behöll företagsnamnet Högsby Plast.

VI HAR FLYTTAT
till Smålands Stoppmöbelmetropol
och finns nu i
VIRSERUM
med tel. nr
0495/313 00
heter fortfarande
HÖGSBY PLAST AB

är specialiserat på konfektionering och handbyggnad med ännu större möjligheter att sköta om **VÅRA KUNDER** enligt vårt motto;
ETT REELT HANTVERKSJOBBS AV erfarna medarbetare, AV DEN BÄSTA POLYETERN VI KAN FÅ TAG PÅ, till priser som **HÄNGER MED**, med resurser till ÄNNU BÄTTRE SERVICE för våra kunder tack vare större och ändamålsenliga lokaler.

Alltid med nöje till Er tjänst
HÖGSBY PLAST AB
VIRSERUM
Karl Vondrus

Produktionen av dynor till möbler (som sedan möbeltillverkarna klädde med sina tyger innan de monterades på resp. möbel) blev automatiserad i hög utsträckning. De senaste maskinerna kunde skära till dynorna på ett avancerat sätt och det var inte bara fyrkantiga dynor som man klarade av utan alla former gick bra. Företaget utvecklade också sortimentet till exempelvis sjukhusens behov och den offentliga miljön.

Men det var inte bara till möbelfabriker i Virserum som företaget levererade dynor av skumplast. Under många år tillverkade företaget alla dynor till Carl Malmstens berömda möbler. Det är nog inte många som har en Malmstens-fåtölj som känner till att de sitter på en dyna tillverkad i Virserum.

Möbeltillverkningen har dock minskat i Sverige och det har även Högsby Plast fått känna av. Företagsledningen har därför beslutat att lägga ned verksamheten vid utgången av 2017. Fabrikslokalen har också sålts.

De lokaler på Bonaregatan där Högsby Plast har haft sin verksamhet har en lång historia. Det sägs att den ursprungliga delen flyttades från Skirö, efter att han brandhärjats, till Virserum. Vid en renovering för många år sedan kunde också rester av brandskadat virke återfinnas. I byggnaden inrymdes från 1947 John Karlssons firma Heminredning (med viss möbeltillverkning) i det då nyanlagda industriområdet Kyrkekärr. Den verksamheten ersattes 1961 av Klaviaturfabriken innan Högsby Plast tog över lokalerna. Dessa har sedan byggts ut i flera omgångar.

Grön mässhake

Sist i raden av mässhakar i Virserums kyrka kommer här den i grön liturgisk färg. Den används under trefaldighetstiden och är alltså den som är vanligast.

Mässhaken invigdes 1962 och är tillverkad av Libraria, Stockholm, och komponerade efter studium av bl.a. kyrkans altartavla. Motiven har till motto "Den blomstertid nu kommer", och i kompositionen återfinnes bl.a. vita liljor samt rågax.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 100 kr på bg 5241-0263.